

PERSBERICHT

Love is the answer, and you know that for sure

MICHÈLE MATYN

fototentoonstelling van zaterdag 17.06.06 t/m zondag 27.08.06

Om deel uit te maken van een gemeenschap moet je bepaalde codes en voorwaarden respecteren. Hoe selectiever het gezelschap, hoe specifiek de gebruiken. Michèle Matyn (°1978) gaat voor haar foto's op zoek naar gemeenschappen met eigen rituelen en stijlen. Gemeenschappen die zich overigens temidden van 'ons' bevinden. De wereld van sjacherbeurskramers bijvoorbeeld, of van animeermeisjes. Of van superfans.

Ze reist er stad en land voor af. België is erg klein, en de groepen die ze opzoekt lijken op het eerste zicht randverschijnselen van onze maatschappij. Maar in de Verenigde Staten is alles groot, ook de marge. In 2005 ondersteunde het Fotografiemuseum Provincie Antwerpen een nieuwe reis richting de VS. De fotografe reisde van Nevada via New Orleans naar Nashville, van de woestijn via voortuintjes naar countryclubs. Onderweg ontmoette ze mensen die hun idolen aanbidden met quasi religieuze devotie. Ze zag er de decors die de Amerikanen bouwen voor hun dromen, met een ontembaar enthousiasme en alles wat ze kunnen vinden. Huizen worden schrijnen, voortuinen worden romantische idylles, ijskarren worden paleizen. En overal waken de iconen van onze popcultuur. Elvis en Jezus zijn broers. Troost wordt met gulle hand aangeboden. Een selectie van de beelden die ze meebracht van deze reis, én een aantal markante beelden die ze dichterbij huis vastlegde, zijn van 17 juni tot 27 augustus in het Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond te zien.

Ter gelegenheid van de opening speelt Das Pop werk van Daniel Johnston

Bent van Looy (Das Pop) blijkt iets gemeen te hebben met Kurt Cobain: hij is een even grote fan van Daniel Johnston. Daniel wie? Daniel Johnston is een Amerikaanse sengersongwriter die ongelooflijk geliefd is bij het kruim van de muziekwereld (hij mag onder andere ook David Bowie en Mark Linkous van Sparklehorse tot zijn fans rekenen).

Michele Matyn maakte wat foto's bij Daniel Johnston thuis. Reden genoeg voor de Brakke Grond om Das Pop een verzoeknummer te vragen. Zou Vlaanderens poptrots a.u.b. nog één keer zijn eerbetoon aan Daniel Johnston ten gehore willen brengen? Live en op ons podium. Wel, zo iets noemen wij nu nog eens een opening. Tickets voor dit uitzonderlijke concert op vrijdag 16 juni zijn te bestellen via www.brakkegrond.nl of op het nummer +31 (0)20-626 68 66.

A tribute to Daniel Johnston werd door Das Pop gerealiseerd op vraag van KC Vooruit en het Internationaal Filmfestival, Gent.

opening:	vrijdag 16.06.06, vanaf 19h00
periode:	zaterdag 17.06.06 t/m zondag 27.08.06
openingstijden:	maandag t/m vrijdag 11h00 – 18h00 zaterdag & zondag 13h00 – 18h00
toegang:	gratis
titel:	Love is the answer, and you know that for sure
kunstenaar:	Michèle Matyn (BE)
genre:	fotografie
locatie:	Vlaamse Cultuurhuis de Brakke Grond Nes 45 - 1012 KD Amsterdam T +31 (0)20 622 90 14 W www.brakkegrond.nl E info@brakkegrond.nl
programmering:	Fleurie Kloostra fleurie.kloostra@brakkegrond.nl
persinfo:	Marlène Kenens marlene.kenens@brakkegrond.nl Romy Wuyts romy.wuyts@brakkegrond.nl

Niet voor publicatie: voor meer informatie en/of fotomateriaal, gelieve Marlène Kenens en/of Romy Wuyts te contacteren op het telefoonnummer +31 (0)20 622 90 14 of per e-mail marlene.kenens@brakkegrond.nl of romy.wuyts@brakkegrond.nl

OVER MICHÈLE MATYN

(Sara Weyns)

Superfans toont werken van Michèle Matyn. Deze jonge fotografe woont en werkt in Antwerpen. Op aanvraag van het Fotomuseum zette ze haar onderzoek naar de beeldvorming van idolatrie verder. Haar foto's tonen fans, poserend met hun idool of met afbeeldingen die ze van hun coryfee verzamelden. Hoewel de foto's van Michèle Matyn op het eerste zicht vormelijk en wat het onderwerp betreft nauwelijks verschillen van de beelden die de fans zelf maken, slaagt ze er in om met de reeks die in Superfans getoond wordt, enkele boeiende aspecten van het fotografische medium onder de aandacht te brengen.

Zo wordt hier een eigenzinnige blik geworpen op de portretfotografie, een genre bovendien dat de postmoderne sceptis over de waarheidswaarde van het fotografisch beeld blijft uitdagen en prikkelen.

"En zo is het fotografisch portret vandaag zowel de meest reactionaire van alle fotografische vormen, en een absurde plek om te zoeken naar fotografische waarheid, als tegelijk de beste plaats voor een directe en schijnbaar authentieke ontmoeting met een spoor van een ander menselijk wezen."

(E. Dexter, Photography itself, in: Cruel and Tender, p.19).

Enthousiasmeren

Maar misschien nog meer dan een licht werpen op één van de hangijzers van de hedendaagse fotografie, wil Superfans refereren aan het sociale (lees intieme en massale) gebruik van het medium, aan de amateurfotografie.

De foto's van Michèle Matyn eisen niet alleen een plek op binnen een cultuurtheoretisch of artistiek-professioneel verhaal, maar brengen ook de emotionele lading op de voorgrond die de foto in een alledaagse, gangbare context haar waarde geeft. Het werk van deze jonge fotografe slaagt er in die traditionele of prozaïsche relevantie van de (portret)fotografie op een speelse, bitter-zoete manier te erkennen en te accentueren. Dit maakt de presentatie ervan in een museale context aantrekkelijk en van betekenis voor een breed publiek.

Onderzoek

Superfans toont een hedendaagse invulling van het klassieke thema van de onmogelijke liefde. De fan poseert in volle adoratie, in naakte bewondering. Hij of zij spreekt onverhuld zijn ovoorwaardelijke liefde uit. De fan moet uitgaan van de bewust in stand gehouden illusie van een unieke band. Onvoorwaardelijke trouw maakt dat de fan het idool zelfs zijn foute permanent, jonge vriendin, en de schare even trouwe fans vergeeft. Want elke echte fan gaat ervan uit dat hij de grootste meest toegewijde fan is. En koestert de vage hoop dat dit uiteindelijk beloond zal worden.

Het idool is noodgedwongen ontrouw. Wil hij een idool blijven met meer dan één fan, een ster aan het Vlaamse showbizz-firmament, moet hij al die illusoire unieke relaties in stand helpen houden. Hij moet iedere dan het gevoel geven dat ze samen zouden zijn als de omstandigheden een beetje anders waren. Dat hij een nummer speciaal voor hem zingt, dat zijn troetelbeer hem het meest dierbaar is.

Zo offeren beide partijen zich tot hun eigen voldoening op in het rollenspel van een tragisch liefdesdrama. Niemand dreigt ooit het slachtoffer te worden van een gebroken hart, en zelfs de meest onzekere muurbloem kan de man of vrouw van zijn dromen 'krijgen'. Een bescheiden merchandising-circus helpt het decot bouwen voor deze bordkartonnen romances.

De fan past bestaande personen en gebeurtenissen in in een zelf verteld verhaal van tragische liefde. Ook de fotografe brengt elementen uit het 'echte leven' bij elkaar, en wel op zo'n manier dat ze haar in staat stellen haar eigen verhaal te vertellen, op het podium van de fotografie haar eigen rol te spelen.

Wanneer wint expressie het van documentatie, of andersom? Wanneer neemt het narratief het over van de registratie, of andersom?

Net zoals de fan zich steeds bevindt in het schemerende licht tussen het leven zoals het is en het leven zoals het gedroomd wordt, zo flirt ook de fotograaf met de grens van wat geobserveerd en wat gecreëerd kan worden. Dat het onderwerp van die dubbelzinnigheid hier de mesnelijke figuur is, maakt dat de gefotografeerden dubbel belaagd worden. Enerzijds moeten ze hun liefde voor hun idool waarneembaar maken voor het oog van de camera: de foto zal het ultieme bewijs leveren. Anderzijds zet de fotografe hen in voor haar eigen verhaal, haar eigen perceptie. Niet langer zijn ze zelf fotograaf en (nagenoeg) enige toeschouwer. Ze tonen zichzelf en worden getoond. Het resultaat zijn aangrijpende foto's, waarin trots en ontredning strijden om de bovenhand.

LOVE IS THE ANSWER, AND YOU KNOW THAT FOR SURE

(Sara Weyns)

Liefde. Antwoorden. Zekerheden. Er zijn van die dingen die zo diep in de aard van de mens geworteld zitten en waar we zo vanzelfsprekend allemaal naar verlangen, dat - gevraagd naar onze dromen - we zelden met dergelijke idealen voor de dag komen. Op de een of andere manier hebben we die grote wensen afgebroken tot hanteerbare brokjes. Tot kleine beetjes die we kunnen behappen, opnemen in onze dagelijkse vertering van het leven. Een nieuwe auto, een beter huis, een baby, een compliment van de baas, een artikel in de krant, zoveel verkochte exemplaren van het nieuwe boek, een tentoonstelling in dat museum, ... Soms vertaalt de koorts van de mens zich echter in een minder voor de hand liggende queeste. Of brandt ze heviger dan bij een ander. Fotografe Michèle Matyn zoekt precies die mensen op die hun liefde, antwoorden en zekerheden lijken na te jagen met meer overtuiging en gedrevenheid dan gemiddeld. Onder andere in de wereld van de muziek blijken deze zich te verzamelen. Zo maakte de fotografe eerder een reeks onder de titel Superfans, over bewonderaars die hun idool aanbidden met elke vezel in hun lijf en elke vrije minuut in hun dag. Vaak gaat het dan om fans van lokale charmezangers, die de mogelijkheid hebben om veel tijd door te brengen met hun aanhang en zo het vuur nog aanwakkeren. De onvoorwaardelijke trouw van de een aan de ander wordt steeds net genoeg beantwoord om de liefde warm te houden, en -noodgedwongen- net weinig genoeg om zo veel mogelijk fans de illusie van die liefde te laten genieten. Zo vormen bewonderaar en idool een hedendaagse variatie op de klassieke tragedie van de onmogelijke liefde. De reeks Superfans zette het FotoMuseum Provincie Antwerpen ertoe aan Michèle Matyn op reis te sturen. Bestemming: de Verenigde Staten, een land beroemd om zijn onverdroten megalomanie. Verschijnselen die hier in Europa verborgen kunnen blijven in de marge van het alledaagse, zijn daar zo groot dat het alledaagse er omheen moet. Een Amerikaan met een overtuiging, gewoonte of passie lijkt die aan de wereld kenbaar te willen maken met een groots gebaar. Op een tocht van Nashville langs Memphis, New Orleans en Austin naar Las Vegas bezocht ze clubs en concertzalen waar ze nog meer superfans vond. Soms zelf begeesterde muzikanten, soms (Elvis)imitatoren, soms luisteraars. Ze toonden de fotografe hun verzamelingen met memorabilia, vaak zorgvuldig opgesteld als op een altaar, en altijd nog op zoek naar een verbetering in de collectie. Tot op het punt dat de fantasie van de fan - waarin het idool en hij- of zijzelf letterlijk een wereld, een leven, een huis delen - een fysieke gedaante aanneemt. Michèle Matyn maakte hun portret, soms rechtstreeks, maar vaker door de 'Merzbau' van al die mensen te registreren. Maar niet alleen fans omringen zich met geliefde souvenirs of voorwerpen die nauwelijks materiële, maar des te meer emotionele waarde hebben. De fotografe vond steeds meer plaatsen waar gebouwd werd aan een huis of terrein, helemaal opgetrokken uit de elementen van overtuiging of enthousiasme. Voorwerpen die voldoen aan het criterium - een maatstaf die overigens alleen bestaat in het hoofd van de verzamelaar - worden binnengehaald, bijgezet, ingemetseld. Tussen de portretten van muziek-, of beter muzikant-liefhebbers, en die van andere, particuliere verzamelaars, vormen de foto's van Daniel Johnston een overgang. Deze eigenzinnige muzikant is voor vele hedendaagse muzikanten en beeldend kunstenaars een inspiratiebron. Op zijn beurt ziet hij zichzelf dan weer als de grootste Beatles-fan op twee benen. Michèle Matyn fotografeert Johnston niet tussen de klassieke merchandisingprullen uit de muziekwereld. Ze ontmoet hem in zijn atelier, een kamer tot de nok gevuld met honderden kleine dingen die voor de zanger een essentieel deel uitmaken van zijn omgeving. Voor Johnston zijn het de elementen waarmee hij zijn leven en kunst opbouwt. De hulk, speelgoedino's, superhelden, boeken, smiley's, foto's van mooie meisjes, maar ook een vlag met swastika, een exemplaar van Stokers Dracula, een zware spiegel. Alles heeft een betekenis en een eigen logica, al is die voor de buitenstaander niet in een eerste indruk te volgen. Alles is tegelijk licht en donker, potentieel speels en ernstig. Hij citeert John Lennon en diens rotsvaste geloof in de liefde, maar zijn tragische levensliedjes getuigen van zware beproevingen van dat geloof. Ernst en spel staan ook centraal in de relatie van de Elvis-imitator met zijn fans. Hij weet dat het niet echt is, zij weten het ook. Maar bij gebrek aan the real thing, volstaat dit ruimschoots. In ruil voor de cd's, T-shirts en postkaarten die zij van hem kopen, kan hij met zijn gouden ringen en zijden overhemd het spel zo echt mogelijk spelen. Dat ze beiden een illusie voeden, doet niets af aan de warmte waarmee ze elkaar omhelzen. Amerikanen bouwen het decor voor hun dromen met ontembaar enthousiasme en alle beschikbare middelen. Buurmannen worden the King of Rock 'n Roll, ijskarren worden paleizen, voortuinen worden romantische idylles, huizen worden schrijnen. Michèle Matyn fotografeert het met een van harte verwonderde blik. Bij sommige foto's hoort een onwaarschijnlijk verhaal, zoals dat van Margaret en haar dominee: 'Margaret', zei de dominee, 'if you marry me, I'll turn your little stone into a castle.' Margaret, die nog treurde om het verlies van haar eerste man (gesneuveld tijdens een gewelddadige overval op hun winkel) waagde het erop en de dominee hield woord. Van haar caravan maakte hij een kasteel, een fort, een rood huis waar zijn (hemelse) liefde in felle kleuren aan iedereen die passeert kenbaar wordt gemaakt. En als het niet de verf en de golfplaten waren die haar ervan overtuigden dat het antwoord dat hij bood voor haar verdriet oprecht was, dan wel de omvang en vooral de dagelijks volgehouden uitbreiding van zijn arbeid. Alles bouwde en stouwde hij vol met betekenisvolle woorden, prenten en beeltenissen. Het inspireerde bezoekers om ook dingen mee te brengen en zijn belofte kracht bij te zetten, tot er ook binnen nog nauwelijks plaats was om te bewegen. Ze kòn niet meer anders dan geloven dat het echt was. Bij andere foto's hoort een country-nummer, een tragisch-zoete song over liefde en verlies. Weer andere manen gewoon aan tot stilte. Verbazing aan woorden voorbij. Zoals die van een tuin vol decoratieve, om niet te zeggen kitcherige beelden. Iemand heeft hier met man en macht gewerkt om een hemel op aarde te creëren, zich onbewust van de ontelbare kleine barstjes in de idylle. Elk op zich zijn de stukken waardeloos, onhandige pogingen tot versiering en opsmuk. Maar samen vormen ze een ijzersterke bufferzone tussen de schepper van deze dappere nieuwe wereld, en al de rest.

Gadgets Paul Severs (uit reeks 'Superfans')

Superfan Maria (uit reeks 'Superfans')

Elvis - experience

Bodil Edenhagen

Daniel Johnston

Inez

Church of God

Jesus is watching you

Elvis - Hug